

Omdat ik de liefde heb geuit, kan ik het rouwen beter aan

Lopend met haar twee hondjes door het Beatrixpark komt Sherita helemaal tot rust.

FOTO: IRIS LUIJTEN

Dood, gewoon

Dood, gewoon... In deze reeks interviews die eens per maand in deze krant verschijnt, krijgen markante Schiedammers indringende vragen voorgelegd door Helen Teunissen, directeur van Matrice Uitvaartbegeleiding. Een interview over de dood, over de uitvaart en daarmee een gesprek over het leven. In dit interview spreekt zij met Sherita Narain, directeur/eigenaar van saunacomplex Thermen Holiday in Schiedam en zwarte zakenvrouw van het jaar 2007.

Helen Teunissen

FOTO: AAD VAN DER GRIENDT

We ontmoeten elkaar in het kantoor van Narain. "Deze kamer is precies zoals ik ben, heel chaotisch. Ik vind alles leuk, ik bemoei me met alles in mijn bedrijf. Het ene moment ben ik bouwvakker, soms cheffok en dan weer schoonheidsspecialiste. Ik wil alles zelf ervaren en gevoeld hebben."

Suriname

Narain werd in 1972 geboren in Suriname. "In 1975 zijn mijn ouders en de vijf kinderen naar Schiedam gekomen. Een broer, ik was nog niet geboren, is bij een ongeluk omgekomen toen hij zes jaar was. Mijn vader is overleden toen ik acht jaar was. Mijn moeder moest het in haar eentje rooien met vijf kinderen van zes tot zeventien jaar. Het is ongelooflijk hoe ze ons opgevoed heeft, ze heeft ons allemaal laten studeren. Zelf heb ik even in Zwijndrecht gewoond maar ik ben toch weer teruggekomen naar Schiedam."

Goed team

"Samen met mijn oudste broer ben ik eigenaar van dit complex en dat in Zuidwolde. We zijn tegenpolen, hij ziet de grote lijnen en ik de details. Hij is van het geld, ik richt me op het contact met de gasten. Daarom zijn we een goed team. Dat geldt ook voor het samenwerken met

mijn medewerkers. Ik werk samen met ambitieuze, commerciële mensen, ik geef ze veel verantwoordelijkheid. In feite zijn ze eigen ondernemers. Toen ik begon was ik een lief meisje met oor voor iedereen. In de loop van de afgelopen zes jaar heb ik mij ontwikkeld tot iemand die heel goed weet wat ze wil. In onderhandelingen ben ik hard en duidelijk, maar ik ben zeker ook heel menselijk. Mijn deur staat altijd open, personeel komt vaak binnen om een praatje te maken."

Rouwjurkje

"Het overlijden van mijn vader kan ik mij maar vaag herinneren. Mijn moeder had jurkjes voor mij en mijn zus laten maken, ik vond ze niet mooi. Moeder zei: 'Het moet, het is een rouwjurkje.' Ik herinner me heel veel mensen die allemaal huilten. Mijn moeder zat onder de medicijnen, ze kon niet meer. De nacht na de uitvaart ben ik direct bij mijn moeder gaan slapen, ik vond het zo immens verdrietig voor haar. Ik weet dat ik dacht: nu moet ik voor mijn moeder gaan zorgen. Dat kenmerkt mijn karakter: onafhankelijk, trots, probleemoplossend en niet over mijn eigen problemen willen praten. Dat heeft zeker met de dood van mijn vader te maken. Mijn moe-

der heeft er wijze woorden over gezegd: "Trots zijn is geen slechte eigenschap maar het moet niet ten koste gaan van alles, dan maak je dingen kapot." Ik heb daar de afgelopen jaren zeker in geleerd, ik ben minder hard voor mijzelf en vertel meer."

Doelar

"Liefde, aandacht: dat is de betekenis van het woord doelar. Mijn moeder, ze overleed in 2006, gaf het niet alleen, ze was het ook! Bij haar mocht ik het kleine meisje zijn. Als ik een nare bui had, ging ik naar mijn moeder toe. Ze hoefde mij alleen maar aan te kijken om te zien hoe het met mij ging. Ze gaf mij eten uit haar hand, dan was alles goed. Ik vind het belangrijk dat ouders in je geloven en dat je als kind waarden mee krijgt zoals ik die leerde van mijn moeder: 'Wees bescheiden, zorg dat je anderen helpt.' Hindoestaanse gezinnen zijn hecht maar ze kunnen ook erg streng zijn, zonder liefde. Dan wordt het beknotten. Er is veel aandacht voor eten. De eerste vraag is niet hoe het met je gaat maar of je al hebt gegeten. Eten is ook doelar."

"Mijn vader is 52 jaar geworden, mijn moeder 64. Als anderen

aan mij vertelden dat, bijvoorbeeld, hun oma was overleden dan was mijn eerste vraag: 'Hoe oud is ze geworden?' Stel dat het 90 was, dan was ik zo jaloers! Ik realiseerde mij later dat het helemaal nergens op slaat, dat niemand erop zit te wachten dat ik daar wat van zeg. Nu voel ik dat ik een moeder heb gehad die immers van ons heeft gehouden. Misschien heb ik in die jaren veel meer liefde gekregen dan anderen van een lang levende moeder krijgen." De moeder van Narain had een ernstige nierziekte en werd, na een herseninfarct, opgenomen in het ziekenhuis. "Ze lag in coma. Ik masseerde haar benen zodat ze, na het ontwaken, weer spierkracht zou hebben om te lopen. Haar arts zei dat ze niet meer wakker zou worden, dat hij zelfs de sonde met voeding wilde stoppen. Ik werd helemaal gek. Mijn moeder zou mij tot de laatste seconde eten geven hebben! De arts zag dat ik er nog niet klaar voor was, hoe slecht het ook met moeder ging. Na allerlei complicaties realiseerde ik mij: Ik doe het alleen maar voor mijzelf. Mijn trotse moeder zou een kasplantje zijn terwijl ze niet afhankelijk wilde zijn. We hebben wierook gebrand, Indiase muziek van

vroeger aangezet, veel verteld en gelachen. Dit alles in de hoop dat mijn moeder de vrolijke sfeer zou voelen. Alle kinderen hebben een nacht bij haar mogen slapen, daarna overleed ze. Het voelt alsof ze ons allemaal nog de kans heeft gegeven om afscheid te nemen. Ik wist dat ze erg moe was en dat haar lichaam niet meer kon. Ze liet ons beloven dat we, na haar dood, niet zo veel verdriet moesten hebben. Ze zei: 'Hoe meer tranen jullie laten vallen, hoe groter de plas voor mij wordt om de overkant, om God, te bereiken. Je mag verdriet hebben maar niet te lang, ga verder met het leven.'

Mijn familie dacht dat ik helemaal in zou storten na haar dood, ik was zo aan haar gehecht. Misschien ben ik er wel het beste mee omgegaan, juist omdat ik altijd tegen haar heb gezegd wat ik voor haar voelde. Omdat ik de liefde heb geuit, kan ik het rouwen beter aan. Als ik aan haar terugdenk, dan denk ik terug met een glimlach: Mam, het is goed. Je hebt ons alles gegeven, tot je laatste adem toe."

Indiase prinses

"We hebben de uitvaart vanuit ons hart geregeld. De (schoon-) dochters hebben haar verzorgd, de haren gewassen, met olie gemasseerd, een schitterend witte sari aangedaan. Ze was echt een Indiase prinses. Ondertussen zongen we Hindoestaanse liedjes en zeiden we dingen tegen haar. Dat is goed, dan kan de ziel loslaten. Het waren dagen vol herinneringen, verhalen en

veel eten. De Hindoestaanse voorganger sprak over reïncarnatie en vertelde dat dit leven eindig is maar dat zij weer een nieuw leven zou beginnen. Op de dag van de crematie waren wij in het wit gekleed. Mijn moeder lag in een open, witte kist. Iedereen nam afscheid door witte bloemblaadjes, gemengd met kruiden uit de Himalaya, over haar te strooien. Ze was van top tot teen bedekt met bloemen, alleen haar gezicht was nog te zien. Daarna hebben we haar naar de oven gebracht. De uitvaart heeft veel indruk op iedereen gemaakt."

Beetje gek

"Ik sta nooit stil bij mijn eigen uitvaart. Als ik zou weten dat ik ongeneeslijk ziek ben, dan zou ik er tijd voor maken. Misschien neem ik dan zelfs een videoboodschap voor mijn familie op, om te vertellen wat ik belangrijk in het leven vind. Ik zou willen dat mensen over mij praten en elkaar vertellen wat mij kenmerkt. Aan de ene kant zakelijk en ambitieus maar aan de andere kant lief en verzorgend. Ook een beetje gek. Ik houd van huiselijk en gezellig, zo moet mijn uitvaart ook zijn. Géén koffie met een broodje achteraf, dat vind ik zo Nederlands. Het liefst wil ik een Indiase rijsttafel, lekker eten en drinken. Ik hoop dat de mensen veel lachen, maar ze mogen ook huilen."

Reageren

Wilt u reageren op dit interview? Uw reacties zijn welkom via helen.teunissen@matrice.nl

Met moeder op vakantie in Amerika.

FOTO: PR

Van de wieg tot het graf

Om de dood bespreekbaar te maken krijgt elke geïnterviewde, voorafgaand aan het gesprek, de volgende vragen voorgelegd:

- Wat heeft u het meest geraakt in een uitvaart die u bijwoonde?
- Welke (heel) bijzondere wens heeft u voor uw uitvaart?
- Hoe wilt u herinnerd worden tijdens de uitvaart?

Natuurlijk gaat het gesprek daarmee over het leven: wie bent u, wat is belangrijk voor u, hoe bent u opgegroeid. Tezamen met de bovengenoemde vragen wordt het daarmee een gesprek over de wieg tot en met het graf...

TEKST: JULIEN VAN DER KOIJ